

PAPER DETAILS

TITLE: TURISTİK ÖZELLİKLERİ YÖNÜNDEN İNKUMU REKREASYON ALANI VE ÇAKRAZ TATIL
KÖYÜ (BARTIN)

AUTHORS: Vedat KARADENİZ,Saban ÇELİKOĞLU,M Samet ALTINBILEK

PAGES: 164-186

ORIGINAL PDF URL: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/67609>

TURİSTİK ÖZELLİKLERİ YÖNÜNDEN İNKUMU REKREASYON ALANI VE ÇAKRAZ TATİL KÖYÜ (BARTIN)

İNKUMU RECREATION AREA AND ÇAKRAZ HOLIDAY VILLAGE FROM THE ASPECTS OF TOURISTIC CHARACTERISTICS (BARTIN)

Vedat KARADENİZ*
Şaban ÇELİKOĞLU**
M. Samet ALTINBİLEK***

ÖZET

Araştırmamıza konu olan İnkumu ve Çakraz plajları Batı Karadeniz Bölümü'nde Bartın ili sınırları içerisinde yer almaktadır. Genellikle yüksek kıyı yapısına sahip ilde koyların kumsalları plaj turizmi açısından önem kazanmıştır.

Bartın el değmemiş plajları ve alternatif turizm olanakları ile turistik potansiyeli yüksek bir ildir. Ancak gerek gelen turist sayısı gerekse konaklama tesislerindeki artışlara karşın, henüz turizm arzı ve talebi olağan dengesine ulaşamamıştır. Bununla beraber turizm bilincinin yaygınlaşması, turizmin çeşitlenmesi ve tanıtıma yönelik çalışmalar, turizme olan ilgiyi artırmış olsa da henüz istenilen düzeyde değildir.

Bu çalışmada ele alınan Çakraz tatil köyü ve İnkumu sayfiye yerleşmesi konaklama tesisleri bakımından nispeten iyi durumda olup ihtiyaca cevap verebilmektedir. Bartın İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü verileri ve yerinde yapmış olduğumuz gözlemler sonucuna göre 2009 yılında İnkumu'nda 11, Çakraz'da ise 14 pansiyon ve otel bulunmaktaydı.

Anahtar Kelimeler: İnkumu, Çakraz, kıyı turizmi, rekreasyon, ikinci evler.

ABSTRACT

İnkumu and Çakraz beaches which become the subject of our study are located in the Western Black Sea Region and in the borders of Bartın province. In the province which has usually high coastal structures, the beaches of bays have gained importance from tourism aspects.

* Yrd.Doç.Dr. Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Sosyal Bilgiler Eğitimi ABD; e-mail: vkaradeniz@hotmail.com

** Arş. Gör. Erzincan Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Coğrafya Bölümü; e-mail: saban_celik74@hotmail.com

*** Yrd.Doç.Dr. Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Sosyal Bilgiler Eğitimi ABD; e-mail: m_samet_a@hotmail.com

Bartın is a province having high potential of tourism with its untouched beaches and alternative tourism opportunities. However, tourism supply and demand in the province has not reached its usual balance in spite of the increase in both the numbers of coming tourist and accommodation facilities. In addition, though some factors such as being widespread of tourism awareness, the increase in tourism variety and studies related to presentation have increased the interest towards tourism, this increase has not reached a desired level.

Çakraz holiday village and İnkumu summer house presented in this study are relatively in good position in terms of accommodation facilities and can respond the needs. According to results of Provincial Culture and Tourism Directorate's data and our observations made in the place, there are 11 hostels and hotels in İnkumu, and also Çakraz has 14 hostels and hotels in the year, 2009.

Key words: İnkumu, Çakraz, coast tourism, recreation, second houses.

1. GİRİŞ

Ülkemizde turizm sektörünün önemli gelir kaynaklarımızdan biri olduğunun anlaşılması, bu alana yönelik ilgi her geçen gün artmaktadır. Giderek çeşitlenen turistik etkinlikler yanında, turiste sunulacak olan değerlerin çoğu kez doğal kaynaklara dayalı olarak hazır bulunması turizm altyapı hizmetlerinin yapımını kolaylaştırmaktadır. Bu nedenle bütün iş yatırımcının becerisine kalmaktadır.

Artık ülkemizin her yerinde turistik değer arz edebilecek doğal ve beşeri potansiyellerin hızlı bir şekilde değerlendirilmeye çalışıldığına tanık oluyoruz. Çünkü turizmden sağlanacak gelirler, her yer için *sürdürülebilir kalkınma* açısından kolayca seçilebilecek konular arasındadır.

Ülkemizin doğal ve beşeri çevre özelliklerinin kısa mesafelerde tipik değişiklikler gösteriyor olması, bir yandan ülke içi turizmdeki aktiviteyi teşvik ederken diğer yandan da uluslararası turistik aktiviteler için özel bir çekim merkezi etkisi oluşturmaktadır. Ayrıca Türkiye'nin her mevsim turiste hitap eden turizm potansiyellerinin, ülke içi ve ülke dışı tanıtımlarının iletişim teknolojileri sayesinde kolaylaşmasına paralel olarak büyük bir gelişme göstermekte olduğu söylenebilir. ÖZGÜÇ'ün de ifade ettiği *doğal çekicilik etkisi* (Özgüç, 1984, s.49-57) sayesinde gelişen turizm aktiviteleri, kıyılarındaki *kamp ve plaj turizmi*, *sayfiye yerleşmeleri* (Doğanay, 2001, s.545) ya da *ikinci ev tatil konutlar* (Şahin, 2007, s.351) olarak ülkemizde de yaygınlaşmaktadır. Ancak doğal çevre özelliklerinin belirlediği deniz, güneş ve kum tercih eden dış kaynaklı turizm ülkemizin güney ve batı kıyılarını yönelmekten, iç turizmin; kamp-ikinci ev-plaj turizmi-sayfiye amaçlı kıyı turizmi şeklinde Marmara ve Karadeniz kıyılarımızda (Ertin, 1998, s.201-216) ağır-

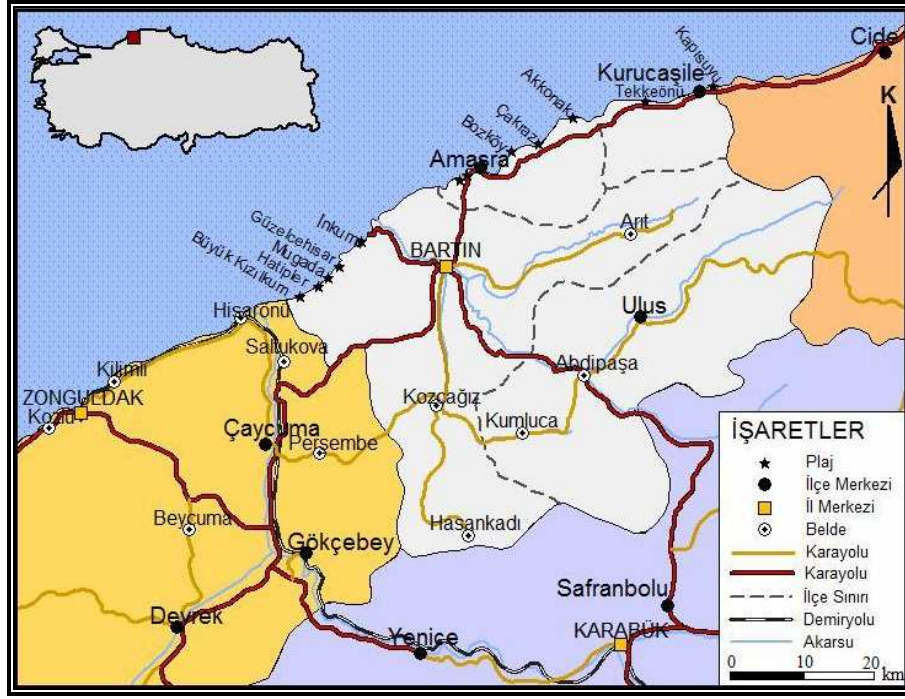
lıkl olarak geliştiğini görmekteyiz. Karadeniz kıyılarında deniz turizminin daha ziyade Orta ve Batı Karadeniz kıyılarında yer aldığı bilinmektedir. Bu kıyılar Batı Karadeniz Bölümü'nde Düzce, Zonguldak, Sinop ve Bartın illeri sınırlarında toplandığı görülmektedir. Sırasıyla Düzce iline ait Melenagzı Köyü ve Plajı, Karaburun Köyü ve Plajı, Edilli Ağzı Plajı, Ceneviz Kalesi Plajı, Akçakoca Plajı, Çayağzı Kumpınar ve Akkaya Köyü Plajları; Zonguldak iline ait Alaplı Plajı, Ereğli Plajı, Ilıksu Plajı, Değirmeagzı Plajı, Kapuz Plajı, Uzunkum Plajı, Hisararkası Plajı, Göbü Plajı, Türkali Plajı, Filyos Plajı ve Sazköy Plajı ile Bartın iline ait Kızılıkum Plajı, Hatipler Plajı, Mugada Plajı, Güzelcehisar Plajı, İnkumu Plajı, Amasra Plajı, Bozköy Plajı, Çakraz Plajı, Akkonak Plajı, Göçkün Plajı, Tekkeönü Plajı, Kurucaşile Plajı ve Kastamonu sınırında yer alan Kapısuyu Plajıdır. Bu plajların tamamı daha çok kendi yakın çevresinin kıyı turizmine hizmet etmektedir.

Araştırmamızda; iki ayrı turizm faaliyetinin ağırlıklı olarak geliştiği Bartın İli İnkumu sayfiye yerleşmesi ile daha ziyade yerli turizme hizmet eden, plaj turizminin ağırlıkta olduğu Amasra İlçesi Çakraz Plajı incelenmeye çalışılmıştır. Bu amaçla çalışmada, 2008 ve 2009 yılı yaz dönemlerinde yapılan saha gözlemleri çerçevesinde İnkumu sayfiye yerleşmesi ve Çakraz tatil köyünün turizm aktivitesi ele alınmıştır.

2. KONUM ÖZELLİKLERİ

Araştırmamıza konu olan İnkumu ve Çakraz plajları, Karadeniz Bölgesi'nin Batı Karadeniz Bölümü'nde yer alan Bartın ili sınırları içerisinde bulunmaktadır (Harita 1). Bunlardan İnkumu Plajı, şehir merkezine yaklaşık 14 km uzaklıktadır. Bartın Limanı'nın batısında yer alan plaj, limandan bir burun ile ayrılmaktadır. Bartın Çayı'nı takip eden liman yolunun Boğaz Mahallesi mevkiinden batıya ayrılan İnkumu yolu, çalışma alanını güneyden çevreleyen İnkumu Dağı'nı aşarak İnkumu'na ulaşır. Batıda Deliklikaya Burnu ile doğuda limandan ayıran burun arasında uzanan 2.500 m uzunluğundaki plaj, yaklaşık 13.7 hektar kadardır.

Tarihteki adı kızıl anlamına gelen *Erythronoi* olan Çakraz, Amasra ilçesi sınırları içerisinde yer almaktadır. Bartın-Kurucasıle karayolunun 33. km'sinden bulunan Çakraz plajı, Amasra'ya 16 km uzaklıktadır. Batıda Kayaburnu ile doğuda Çatalkaya Burnu arasında uzanan 1.500 m uzunluğundaki plajın kullanım alanı yaklaşık 3.8 hektar kadardır.

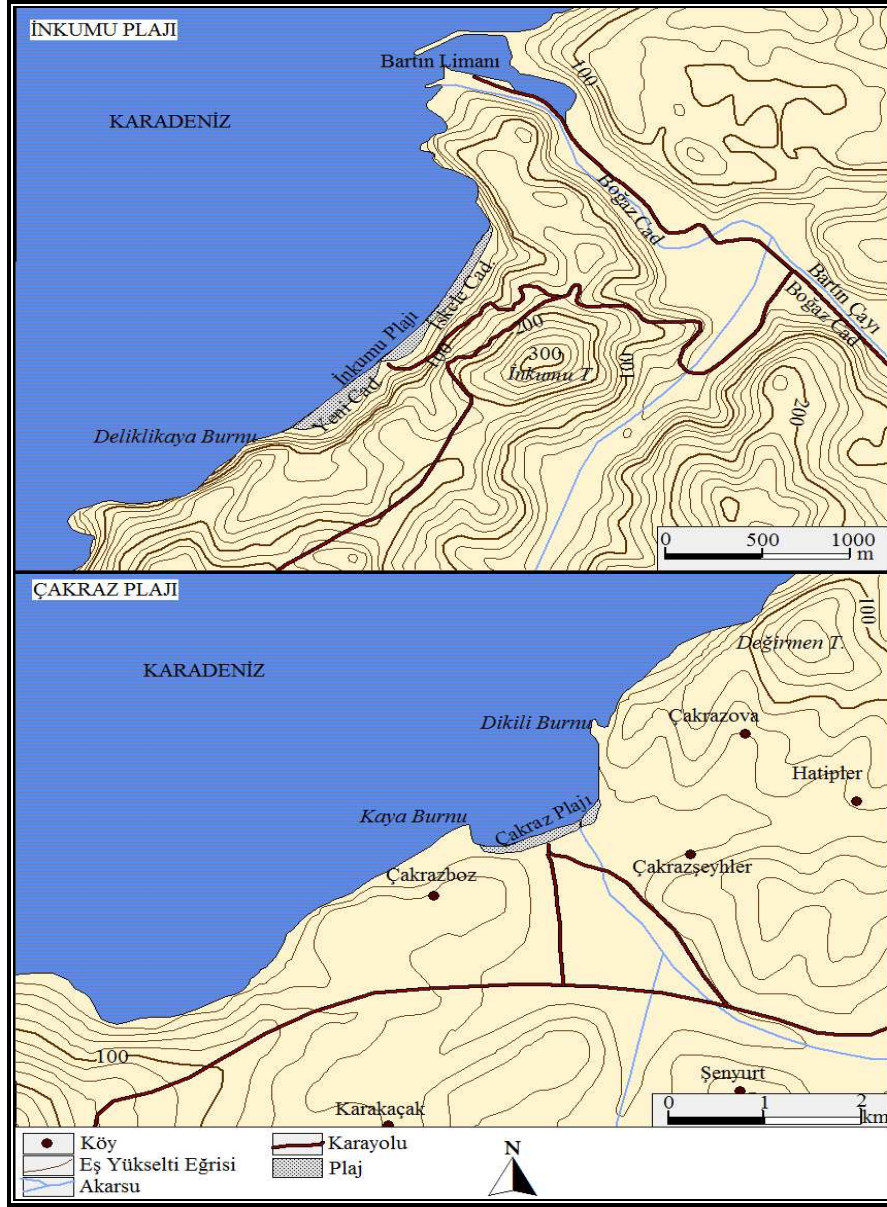

Harita 1. Bartın ili konum haritası.

3. DOĞAL ÇEVRE ÖZELLİKLERİ

İnceleme sahası ve çevresi 250–300 m.yi geçmeyen alçak ve basık tepelerden, uzun sırtlardan ve bunları kuzeybatı yönünde kesen Bartın Çayı vadisinden oluşmaktadır. Küre Dağlarının batı uzantılarına denk gelen sahada, tepe ve sırtlar üzerinde gözlenen aşınım yüzeyi bu sahanın aşınımına uğrayarak alçaldığını göstermektedir (Kurter, 1961, s.178).

İnkumu plajını güneyden çevreleyen İnkumu tepesi; Çakraz Plajının güneydoğusundaki Esenler tepesi, güneyindeki Gürcüoluk Dağı ve batısındaki Karabalçık Dağı, Karadeniz Bölgesi'nin genelinde olduğu gibi kıyıya paralel uzanmaktadır. Buna bağlı olarak boyuna yapıları yüksek, falezli kıyılar oluşmuştur (İnandık, 1971, s.132). Kıyının hemen gerisinde başlayan dağların oluşturduğu bu falezli kıyılar plaj gelişimini olumsuz yönde etkilemiştir. Buna rağmen Bartın ilinde dar bir kıyı kuşağında, koylar önünde gelişmiş plajlara aralıklarla rastlanır (Harita 2). Bu plajlar sahip oldukları turizm potansiyeli ile il turizmi açısından gelecek vadede önemli turistik değerlerdir.

Harita 2. İnkumu-Çakraz plajları ve yakın çevresinin topoğrafya haritası.

Kıyı turizmi, iklime bağılı olarak yaz mevsiminde yoğunlaşmaktadır. Bu turizm çeşidinin mevsim süresini belirleyen en önemli klimatik etkenler hava sıcaklığı ve deniz suyu sıcaklığıdır (Doğaner, 2001, s.2). Bunun yanında yağışın mevsimsel dağılışı, bulutluluk süresi, güneşlenme süresi, rüzgâr hızı ve nem oranı da bu tür turizm faaliyeti için belirleyici diğer etkenler arasında yer almaktadır.

İnkumu ve Çakraz plajları her mevsim yağışlı ılıman Karadeniz iklim bölgesi içerisinde yer almaktadır. Bölgenin kıyıları boyunca yaz ayları pek sıcak değildir. En sıcak ayın (Temmuz veya Ağustos) ortalama sıcaklığı 22–24 °C'yi aşmaz (Koçman, 1993, s.78). Kıyı turizmi için hava sıcaklığının en az 20 °C ve üzeri olması gerektiği düşünülürse (Ülker, 1985, s.46) Batı Karadeniz Bölümü'nde kıyı turizm sezonunun (yaklaşık üç ay) Akdeniz ve Ege Bölgeleri (yaklaşık altı ay) kadar uzun olmadığı anlaşılmaktadır. Nitekim bu çalışmaya konu olan İnkumu ve Çakraz plajları için yararlandığımız Bartın ve Amasra Meteoroloji istasyonlarının kayıtları incelendiğinde her ikisinde de sadece Temmuz ve Ağustos ayı sıcaklıklarının 20 °C'nin üzerinde olduğu görülür. Bu istasyonların Haziran-Eylül dönemi sıcaklık ortalamaları Bartın'da 20 °C iken, Amasra'da 20.5 °C'dir (Tablo 1 ve 2).

Tablo 1. Bartın istasyonunda turizmi etkileyen bazı klimatik unsurlar.

Bartın	Ort. Sıcaklık	Ort. Yağış	Ort. Bağı. Nem	Yağışlı Gün Say.	Açık Gün Say.	Ort. Rüz. Hızı
O	4.1	105.8	82	16.4	3.1	1.1
Ş	4.4	81.1	79	14.7	3.0	1.3
M	6.9	67.3	77	13.5	4.3	1.6
N	11.1	55.4	76	12.2	4.2	1.7
M	15.4	49.6	76	10.3	6.5	1.6
H	19.6	77.2	74	8.6	10.7	1.6
T	21.9	64.8	75	7.5	14.1	1.8
A	21.5	84.1	78	6.9	13.8	1.7
E	17.5	88.6	80	8.7	9.6	1.5
E	13.6	112.6	82	11.8	5.7	1.3
K	8.9	115.5	82	13.4	4.4	1.0
A	5.7	122.9	82	16.7	2.5	1.0
Yıllık	12.6	1024.9	78	140.7	81.9	1.4

Kaynak: DMİGM verilerinden derlenmiştir.

Tablo 2. Amasra istasyonunda turizmi etkileyen bazı iklimatik unsurlar.

Amasra	Ort. Sıcaklık	Ort. Yağış	Ort. Bağ. Nem	Yağışlı Gün Say.	Açık Gün Say.	Ort. Rüz. Hızı	Deniz Suyu Sıc.
O	6.3	104	69	16.1	3.5	5.5	8.1
Ş	5.8	69.4	70	13.9	3.4	5.4	7.1
M	7.3	65.2	71	12.5	4.9	5.1	7.4
N	10.8	46.6	72	10.9	4.6	4.5	9.7
M	14.8	42.7	76	9.3	7.1	4.0	13.7
H	19.4	66.3	73	8.2	10.9	3.9	18.6
T	21.8	62.6	75	6.5	13.6	4.3	21.5
A	22.0	78.8	75	6.8	14.1	4.4	22.5
E	19.1	98.9	71	8.6	11.7	4.5	20.5
E	15.4	117.7	72	11.6	7.6	4.9	17.5
K	11.5	117.2	68	13.4	5.7	5.1	13.8
A	8.2	117.4	68	16.0	3.3	5.8	10.4
Yıllık	13.5	989.8	71	133.8	90.4	4.8	14.2

Kaynak: DMİGM verilerinden derlenmiştir.

Kıyı turizmi için önemli olan göstergelerden biri de güneşlenme süresidir. Bu açıdan Bartın istasyonunda yıllık ortalama teorik güneşlenme süresi 12 saat olup, gerçek güneşlenme süresi 6.03 saat kadardır. Amasra istasyonunda ise, yıllık ortalama teorik güneşlenme süresi (24 saat itibariyle) 12.04 ve gerçek güneşlenme süresi de 6.01 saat civarındadır. Güneşlenme oranı ise sırasıyla, Bartın'da yıllık % 48.3, Amasra'da ise, % 49.9 olarak gerçekleşmektedir. Deniz turizmi aktivitelerinin yoğunluk kazandığı Mayıs-Eylül döneminde gerçek güneşlenme süresi Bartın'da 8.42 saat, Amasra da ise 8.44 saat olarak hesaplanmaktadır. Aynı dönemde güneşlenme oranı Bartın'da % 60.2, Amasra'da % 60.4'dür. Ülkemiz genelinde bu dönemde güneşlenme oranının % 43.7 ila % 70.7 arasında olduğu dikkate alınırsa (Güçlü, 2009, s.5-6) söz konusu plajlardaki güneşlenme oranının nispeten iyi olduğunu söyleyebiliriz. Bu bakımdan gelecekte Bartın kıyılarının turist yoğunluk kapasitesi yüksek olan Ege ve Akdeniz kıyılarına alternatif olabileceği ileri sürülebilir.

İnsan sağlığı % 70 üzerindeki bağıl nem oranından rahatsız olmaktadır (Doğaner, 2001, s.4). Ortalama bağıl nem oranı Bartın'da % 78, Amasra'da % 71 dolayındadır. Bartın'da aylar arasında pek fazla değişmeyen bağıl nem oranı Amasra'da yaz aylarında kış aylarına göre daha yüksek seviyede seyretmektedir.

Kıyı turizminde rüzgar hızı günlük rekreasyonel faaliyetleri etkilemesi bakımından önemlidir. Bunun için rüzgar hızının 7 m/sn'den fazla ol-

maması gerekir (Doğaner, 2001, s.4). Buna göre; Bartın'da 1.4 m/sn ve Amasra'da 4.8 m/sn olan ortalama rüzgar hızının bu tür turizm faaliyeti için uygun bir ortam sunduğu söylenebilir. Yaz döneminde ortalama kuvvetli gün sayısı Bartın'da 9.3 Amasra'da 30 gündür. Ortalama fırtınalı gün sayısı ise, Bartın'da 0.2 gün iken Amasra istasyonunda 10.4 güne yükselmektedir.

Kıyı turizmini etkileyen iklime bağlı bir diğer faktör de deniz suyu sıcaklığıdır. Bu aktivitede deniz suyu sıcaklığının 15 ila 17 °C'nin altına düşmemesi gerekmektedir (Doğanay, 2001, s.42). Bartın ve Amasra istasyonlarına göre deniz suyu sıcaklığı Haziran-Eylül döneminde 18 °C'nin üzerindedir. Bu durum bu dönemde deniz suyu sıcaklığının kıyı turizmi için uygun koşullara sahip olmasını göstermesi bakımından oldukça önemlidir.

Güneşlenme ve diğer rekreasyonel faaliyetler için havanın açık olması ve dolayısıyla açık günler sayısı önemlidir. Bartın'da açık günler sayısı 81 gün iken Amasra'da 90.4 gündür. Bilindiği gibi güneşlenme süresinin uzunluğu kıyı turizminde güneşten faydalanma açısından önemli etmenlerden biridir. Araştırma sahasında yaz aylarında güneşlenme süresinin dokuz saatin üzerine çıktığı gözlenir.

İklim özellikleri göz önünde bulundurulduğunda sahada 3 ay (15 Haziran-15 Eylül) kıyı turizm süresinin olduğu söylenebilir. Bununla birlikte Karadeniz iklimine özgü yaz yağışlarının görülmesi (Haziran-Eylül devresinde 30 günü aşar) turizm sezonunda kıyı turizmini sınırlandıran bir etmen olarak göze çarpar.

Bartın kıyıları, plajlarının dışında kıyının hemen gerisinden başlayan zengin doğal bitki örtüsüyle dikkat çeker. Kıyı boyunca bitki örtüsünün yeşili ile denizin mavisinin oluşturduğu ahenk kıyılara bir çekim merkezi olma özelliği kazandırarak buraların turizm açısından büyük potansiyele sahip olmasını sağlamaktadır. Hatta, iklim ve yeryüzü şekillerinden kaynaklanan bazı sınırlılıkların yöreye ayrı bir turistik değer kattığını söyleyebiliriz.

Bartın ilinin 2.143 km²'lik yüzölçümünün % 46'sı ormanlarla kaplıdır. Ormanlar geniş ve iğne yapraklı ağaçlardan oluşmaktadır. Dağların denize bakan yamaçlarında sık bir orman örtüsü göze çarpar. Bu bağlamda bir botanik bahçesini andıran bu zengin tür çeşitliliği yörenin turistik cazibesini daha da arttırmaktadır.

4. BEŞERİ ÇEVRE ÖZELLİKLERİ

İklim özellikleri ve jeomorfolojik koşulların uygun olduğu kıyılarda turistik aktivite de daha çok seyrek nüfuslu kıyılara yönelmektedir. Kırsal ekonomik faaliyetlerin hakim olduğu seyrek nüfuslu kıyılar, kentleşmenin yarattığı gürültü kirliliğinden uzaklaşmak isteyen turistler için olduğu kadar, turizmde tesislere kuruluş yeri sağlaması açısından da tercih edilmektedir (Doğaner, 1998, s.29). Buna göre Bartın ilinin seyrek nüfuslu kıyılarınin insan müdahalesinin daha az olduğu doğal ortamıyla turistik bir çekim sahası olabileceği söylenebilir.

Kıyı turizm potansiyelinin yüksek olduğu Bartın ilinde bu turizm aktivitesinin alternatifi ya da tamamlayıcısı olarak nitelendirilen kırsal turistik potansiyel de yüksektir. Kıyıların hemen ardındaki iç kısımlarda; dağ, yayla, orman ve su zenginlikleri ile tarımsal yapı ve yerel kültürel özellikler göz önüne alındığında, buralarda kırsal turizmin hemen her mevsim yapılabileceği düşünülebilir. Bu bağlamda iklim koşullarına bağımlı olmayan ve yılın her döneminde yapılabilen bu turizm türü, yaz sezonunda kıyı turizmini desteklediği gibi turizm sezonunun uzamasına da katkı sağlar (Soykan, 2003, s.1-11).

Bartın ilinin 2009 yılı ADNKS sonuçlarına göre nüfusu 188.449'dur. İlde nüfusun % 33,5'i şehirde yaşarken % 66,5'i kırsal kesimde yaşamaktadır. Ülkemizde Ardahan'dan sonra en fazla kırsal nüfus oranına sahip olan Bartın'da nüfusun büyük bir kısmı Bartın Çayı ve kollarının oluşturduğu vadilerde ve çevrelerinde toplanmıştır. Gür ormanlarla kaplı dağlık sahalarda nüfus çok seyrek. Kıyı kuşağı da nüfusun seyrek olduğu sahalar arasında yer alır. İle ait 59 km'lik kıyı kuşağında en önemli yerleşim birimleri 6.505 nüfuslu Amasra ve 1733 nüfuslu Kurucaşile'dir. Bu iki yerleşme dışında kıyıda önemli bir yerleşim birimi bulunmamaktadır.

Kıyı kuşağında yer alan yerleşmeler kıyıdan uzak fakat kıyıya yakın dağınık mahalleler şeklinde dağılışı gösterirler. Bu yerleşmelerde temel ekonomik faaliyet tarımsal faaliyetlerdir. Özellikle sebzeçilik ve meyvecilik tarımsal faaliyetler içerisinde öne çıkar. Denize bakan yamaçlarda fındık bahçeleri ve mısır tarlaları dikkat çeker.

Yakın zamana kadar hemen her köyden birkaç kişi Amasra kömür işletmelerinde çalışırken işletmenin üretimde ve işçi alımında kısıtlamaya gitmesi ile günümüzde bu köylerde genç nüfus arasında işsizlik önemli bir sorun haline gelmiştir. Köylerdeki genç nüfusun büyük bir kısmı başta İstanbul olmak üzere büyük kentlere göç etmiştir. Bununla birlikte turizm sektöründeki talep artışıyla kıyıya yakın köylerdeki genç nüfusun bir kısmı bu

sektörde çalışmaya başlamıştır. Kuşkusuz turizm alanında tanıtım ve konaklama yatırımları ile beraber, alternatif turizm olanaklarının ortaya çıkarılması ve turistik etkinliklerin daha uzun bir sezona yayılmasıyla sahadaki iş olanakları da artabilir. Nitekim 2007 yılı verilerine göre ildeki turistik tesislerde 1.200 kişi istihdam ediliyordu (Bartın Kültür ve Turizm Envanteri, 2007, s.170).

Araştırmamıza konu oluşturan sahalardan biri olan Çakraz, kuzeyden Karadeniz, batıdan Karabalçık, güneyden Yazılı Gökçeagaç* ile Gürcüoluk ve doğudan Esenler dağlarıyla çevrili sahayı içine alan bir yöre adıdır (Şimal Yıldızı Çakraz, 2002, s.9). Yörenin orta kısmında Çakraz Çayı'nın dağlık sahalardan taşıdığı alüvyonları eğimin azaldığı sahalarda biriktirmesiyle oluşmuş Çakraz Ovası olarak anılan küçük bir ova yer almaktadır.

Günümüzde üzerinde dokuz köy ve bu köylere ait 7 mahallenin bulunduğu Çakraz yöresi, uzun bir tarihi geçmişe sahiptir. Çakraz ve çevresi M.Ö. 8.yy'da İyon kolonilerine katılmış, M.Ö. 580'de Lidyalılar, 547'de Perslerin hâkimiyetine girmiştir. *Antalkidos Barışı* ile Amasra otonom yapıya kavuşunca Çakraz da ona bağlı yerleşmelerden biri halini almış, daha sonra M.Ö. 308-286 yılları arasında Amastris dönemini yaşamıştır. Prenses Amastris'in oğulları tarafından öldürülmesiyle Pontus'luların egemenliğine giren Çakraz ve çevresine, M.Ö.70- M.S. 395 yılları arasında Romalılar, 1260 yılına kadar da Bizanslılar hakim olmuşlardır. Daha sonra Bizans İmparatoru Mihail'in Amasra ve çevresini Cenevizlilere vermesiyle Ceneviz hakimiyetine giren Çakraz ve çevresinde, 1460 yılında Fatih Sultan Mehmet'in Amasra'yı fethetmesi üzerine Türk devri başlamıştır (Şimal Yıldızı Çakraz, 2002, s.9).

Çakraz yöresinde bulunan köylerden Çakrazşeyhler köyü, Çakraz olarak bilinir. Ancak Çakraz, bu yöredeki köyleri de içine alan genel bir yöre adıdır. Çakraz Plajı'nın olduğu alan ise, yöre halkı tarafından *yalı* olarak adlandırılmaktadır. Çakraz deresinin ikiye ayırdığı plajın batı kısmı Çakrazşeyhler, doğu kısmı ise Çakrazova köylerine aittir (Fotoğraf 1). Bu iki köyle beraber yörede 9 muhtarlık bulunmakta olup, 2009 ADNKS verilerine göre nüfusu 1954'dür. Bu köylerin temel geçim kaynakları tarım ve hayvancılık olmakla beraber dört köyde (Çakrazşeyhler, Çakrazova, Çakrazbozköy ve Hatipler) yaz döneminde plaj turizmi de oldukça önemlidir. Ayrıca kış sezonunda sınırlı ölçüde balıkçılık faaliyeti yürütülmektedir.

* Gökçeagaç, Bartın yöresinde kayın ağacına verilen addır.

Fotoğraf 1. Çakraz plajının doğudan görünümü.

Özellikle İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra sanayi faaliyetlerinin yoğun olduğu şehirleşme bölgelerinde insanlar işten arta kalan boş zamanlarını değerlendirmek için tatil yapmak, dinlenmek, sağlığını kazanmak vb. nedenlerle yılın belli dönemlerinde belirli bir süre kalmak için göç edilen şehrin dışındaki kıy ya da kıyılardaki yerleşmeler sayfiye yerleşmeleri olarak anılmaktadırlar (Özgüç, 1977, s.143-144). Bu bakımdan araştırmamıza konu oluşturan yerleşmelerden biri olan İnkumu, turistik bir yerleşme yerine sayfiye amaçlı kullanılmaktadır. Adını girişinde bulunan inlerden alan İnkumu sayfiye yerleşmesinin yerleşme tarihi oldukça yenidir (Fotoğraf 2). Ülkemizin çoğu şehrinde olduğu gibi 1950'lerde sanayileşme sürecine giren Bartın'da ırmak boyunca sıralanan tuğla, kireç, kağıt, çimento fabrikaları, bakım onarım atölyeleri, taşocakları gibi sanayi tesisleri Bartın Vadisi'ni çirkinleştirmiş ve doğal yapısını bozmuştur. Bartınlılarca, 1960'larda Bartın Belediyesi öncülüğünde İnkumu tatil yerleşmesi kurulmuştur. Bu proje ile merkeze 14 km uzaklıkta geniş kumsalın yazın günlük 2.000 kişinin kullanımına açılması amaçlanarak plaj kenarında dinlenme tesisleri, pansiyonlar kurulmuş ve kamp olanakları hazırlanmış, İnkumu Plajı'nı Bartın'a bağlayan yol yapılmıştır. Bunun sonucunda İnkumu, 1970'lerde Amasra'dan fazla turist

çekmeye başlamıştır (Yurt Ansiklopedisi, s.7764).

Fotoğraf 2. İnkümu plajının panoramik görünümü.

Kıyıların bir kullanım şekli olarak tatil konutları İnkümu Plajı'nda hızla yaygınlaşarak uygun alanları kaplamıştır. Bu konutlar, kentsel yaşamın yıpratıcı etkisinden uzaklaşmak ve tatil yapmak isteyenlerin, kentlerin devamlı yerleşim alanı dışında, dinlenme fırsatını (hafta sonu, resmi tatil, yıllık izin vb.) değerlendirmek için kullandıkları özel konutlardır. Sürekli oturlan konuta göre ikinci konutların asıl kullanımı yaz aylarını kapsadığından *yazlık konut*, tatil döneminde kullanıldıkları için de *tatil konutları* gibi isimler alan ve rekreasyon amacıyla yapılan bu konutlar (Doğaner, 1992, s.60) kışın ısıtma sistemlerinin olmaması ve hava koşullarının ulaşımı olumsuz etkilemesi gibi nedenlerle % 5-10 gibi düşük bir kapasiteyle kullanılmakta, havaların ısınmaya başladığı ilkbaharda hafta sonları dinlenme amaçlı kullanılmaktadır. Yaz mevsiminde tamamen dolu olan bu konutlar sahiplerinin yaz tatilini ya da yıllık iznini geçirdiği yazlık konutlar olarak kullanılmaktadır.

Yerleşmede doğal çevre koşullarından dolayı uygun yer kalmadığı için belediye tarafından günümüzde yapılaşmaya izin verilmemektedir. Yani yerleşmede yapılaşma durmuş durumdadır. Ancak yıkılan eski konutların yerlerine yeni konutlar inşa edilmesine izin verilmektedir.

Plaj genişliğine göre kıydan 60 m ila 100 m içeride kurulmuş olan ikincil konutlar, plajın gerisinde sarp bir şekilde yükselen İnkumu Dağı ile plaj arasındaki 80 m ila 130 m arasında değişen dar bir düzlükte sıkıştırılmış durumdadır. Çoğunlukla dört kattan oluşan bu konutların, araçların giremeyeceği kadar dar sokaklarla birbirinden ayrıldığı bu yüzden caddeye bakanlar hariç güneş ışınlarını yeterince alamadıkları ve çoğunlukla deniz manzarasından yoksun oldukları görülür (Fotoğraf 3). Ayrıca dar sokakların çöp toplama ve tıkanan kanalizasyonları açmak için vidanjör kullanımı gibi belediye hizmetlerini aksattığı yetkililerce ifade edilmektedir.

Fotoğraf 3. İnkumu rekreasyon alanındaki konutlardan bir görünüm.

Maviyle yeşilin buluşma noktası olan kıyıda, konutlar doğal görüntüyü bozan beton yığınları olarak karşımıza çıkar. Yeni yapılaşma alanlarının bulunmaması doğal ortamın daha fazla bozulmasını engelleyecektir. Diğer taraftan konutların inşası sırasında plajdan uzak durulması, plaj ile konutlar arasında araçların rahatça hareket edebileceği caddeler ile bu caddelerin kenarlarında araç park alanlarının ve yürüyüş parkurunun bulunması plaj üzerindeki baskıyı azaltmış ve plajın taşıma kapasitesini arttırmıştır. Günümüzde (2010) olduğu gibi gelecekte de Bartın ve Karabük gibi şehirlerden gelenlerin günübirlik rekreasyon sahası olmaya devam edeceği düşünülen

İnkumu sayfiye yerleşmesinin bu sayede talep artışını da karşılayabilecek durumda olduğu söylenebilir.

İnkumu sayfiye yerleşmesinde tatil konutlarının yanı sıra Bartın Belediyesi'ne ait turistik tesis alanı, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Tesisleri, Jandarma, İl Özel İdaresi dinlenme tesisleri gibi kamu tesisleri bulunmaktadır. Ayrıca yerleşmede, Bartın Belediyesi'nce hazırlatılan 1/1000 ölçekli nazım imar planında da görülen bir adet doğal karakteri korunacak alan, bir adet spor alanı, yedi adet park alanı, bir adet günübirlik tesis alanı ve otopark gibi kullanım alanları yer almaktadır.

5. TURİSTİK AKTİVİTE

Bilindiği gibi, deniz turizmini tercih eden turistler için en önemli aktivitelerden biri gittikleri yörelerde deniz ve güneşten olabildiğince yararlanma imkanlarına sahip olmaktır. Deniz suyunun uygun sıcaklıkta olmasının yanı sıra özellikle suyun ve plajın temizliği de oldukça önemlidir (Sertkaya Doğan, 2005, s.61). Bu bakımdan ülkemizde plaj turizminin geliştiği bölgelerdeki kıyılara baskının yoğun olduğu dikkate alınırsa Bartın kıyıları temiz deniz suyu, kumsalları ve kıyı gerisindeki doğasıyla yararlanmak isteyenler için önemli bir turizm merkezi olmaya adaydır.

Bartın mavi ile yeşilin buluştuğu plajlarının yanında, bozulmamış doğal çevresi ve zengin kültürel değerleri ile alternatif turizm olanaklarına sahip olup, gelecekte turizm faaliyetlerinin yoğunluk kazanabileceği yerler arasındadır. Denize yaklaşık 59 km'lik kıyısı bulunan ilde kıyı turizminde değerlendirilebilecek olağanüstü güzellikler sergileyen birçok bakir plaj bulunmaktadır. Ayrıca kısa süren kıyı turizmini destekleyecek kültür, mağara, av, çadır ve karavan kamp, yat ve ırmak turizmi gibi ekoturizm olanakları da dikkate alınırsa turizm faaliyetleri için zengin bir potansiyelin olduğu kolaylıkla anlaşılır. Ancak gerek gelen turist sayısında gerekse konaklama tesislerindeki artışlara karşın, henüz turizm arzı ve talebi olağan dengesine ulaşmamıştır. Turizm bilincinin yaygınlaşması, turizmin çeşitlendirilmesi ve tanıtıma yönelik çabalar, turizme olan ilgiyi artırmış olsa da henüz istenilen düzeye erişememiştir. Nitekim yıllar itibarıyla gelen turist sayısında sürekli bir artışın olduğu görülse de turizm sektörünün il ekonomisine henüz katkı sağlayacak önemli bir girdi olduğu söylenemez (Tablo 3).

Tablo 3. Bartın ilinde geceleme yapan yerli ve yabancı turist sayısı.

Yıllar	Tesis Türü	Geceleme			Yıllar	Tesis Türü	Geceleme		
		Yab.	Yerli	Toplam			Yab.	Yerli	Toplam
2001	İşletme belgeli	247	18.437	18.684	2005	İşletme belgeli	112	25.225	25.337
	Yer. yön. belgeli	1.522	118.698	120.220		Yer. yön. belgeli	8.790	99.434	108.224
	Ev pansiyonu	4.141	48.290	52.431		Ev pansiyonu	5.581	114.207	119.788
	Toplam	5.910	185.425	191.335		Toplam	14.483	238.866	253.349
2002	İşletme belgeli	531	47.490	48.021	2006	İşletme belgeli	196	26.045	26.241
	Yer. yön. belgeli	2.386	83.609	85.995		Yer. yön. belgeli	5.700	120.369	126.069
	Ev pansiyonu	4.141	48.290	52.431		Ev pansiyonu	10.100	91.974	102.074
	Toplam	7.058	179.389	186.447		Toplam	15.996	238.388	254.384
2003	İşletme belgeli	133	29.503	29.636	2007	İşletme belgeli	189	32.321	32.510
	Yer. yön. belgeli	1.217	95.725	96.942		Yer. yön. belgeli	4.023	128.930	132.953
	Ev pansiyonu	4.353	50.101	54.454		Ev pansiyonu	8.656	90.327	98.983
	Toplam	5.703	175.329	181.032		Toplam	12.868	251.578	264.446
2004	İşletme belgeli	29	24.405	24.434	2008	İşletme belgeli	326	51.142	51.468
	Yer. yön. belgeli	12.303	133.516	145.819		Yer. yön. belgeli	4.071	138.433	142.504
	Ev pansiyonu	3.232	88.443	91.675		Ev pansiyonu	7.010	80.613	87.623
	Toplam	15.564	246.364	261.928		Toplam	11.407	270.188	281.595

Kaynak: Bartın İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü verilerinden derlenmiştir.

Turistik çekim gücüne sahip herhangi bir yeri kullanılabilir duruma getiren ve turist talebine karşılık vermek için yerine getirilmesi kaçınılmaz olan turistik donanımlardan en önemlisi kuşkusuz konaklama tesisleridir (Zaman, 2005, s.126-127). Araştırmamızı oluşturan Çakraz tatil köyü ve İnkumu sayfiye yerleşmesi konaklama tesisleri bakımından elverişli durumda olup, ihtiyaçlara cevap verebilecek düzeydedir. Bartın İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü verileri ve yerinde yapmış olduğumuz gözlemler sonucuna göre 2009 yılında İnkumu’nda yerel yönetim belgeli konaklama tesislerinde toplam 171 oda ve 440 yatak kapasitesi bulunmaktaydı. Bunlardan 3’ü otel 8’i de pansiyondan oluşmaktaydı. Çakraz’da ise, 9’u otel 5’i de pansiyon olmak üzere toplam 14 yerel işletme belgeli vardı. Bu tesislerin oda sayısı 213 olup, toplam yatak kapasitesi 604’dür (Tablo 4).

Tablo 4. Çakraz ve İnkumu’nda yerel yönetim belgeli konaklama tesisleri (2009).

ÇAKRAZ			İNKUMU		
Ticari Ünvanı	Oda Sayısı	Yatak Sayısı	Ticari Ünvanı	Oda Sayısı	Yatak Sayısı
Alayoğlu Otel	18	55	Alihan Otel	24	48
Alaattin Otel	18	36	Duran Otel	12	24
Çakraz Otel	14	30	Murat Otel	24	48
Koçer Otel	18	54	Bildirici Pansiyon	10	30
Pasha Otel	17	44	Çağlar Pansiyon	18	36
Pınar Otel	15	50	Deniz Pansiyon	16	60
Sahil Otel	32	96	Gökmercan Pan.	7	17
Umut Otel	12	40	Kumsal Pansiyon	13	33
Özmen Apart Otel	33	110	Derya Apart Pansiyon	15	44
Aşıyan Pan.	5	15	Pınar Pansiyon	15	35
Çınar Pansiyon	3	7	Sahil Pansiyon	17	65
Deniz Pan.	8	16	Toplam	171	440
Emek Pan.	11	30			
Huzur Pan.	9	21			
Toplam	213	604			

Kaynak: Bartın Kültür ve Turizm Envanteri ve yerinde yapılan gözlem sonuçlarından derlenmiştir.

Kent ortamının gürültüsünden uzaklaşmak, doğayla iç içe olma isteği, deniz ve güneşin insan üzerindeki olumlu etkisi, deniz kenarındaki konutların iyi bir yatırım aracı olarak görülmesi, turistik ve rekreasyonel faaliyetlerin genellikle deniz kıyılarında toplanması ve devletin de bu konudaki yatırımları desteklemesi, deniz kıyısında ev sahibi olmanın toplum içinde sınıf atlamak gibi görülmesi, insanların hareket kabiliyetlerinin artışı gibi nedenlerle (Kılıçaslan, 2006, s.148) ülkemizde ikinci konutların sayısı her geçen gün artmaktadır. Tipik bir sayfiye yerleşmesi olan İnkumu’nda şahıslara ait ikinci konutların yaygın olduğu görülmektedir. Yerleşmede 2009 yılı itibarıyla tespit edebildiğimiz kadarıyla 700’e yakın (698 konut) ikinci konut yer almaktadır. Yörede yaptığımız gözlemler neticesinde bu konutlardan bazılarının son yıllarda plaj turizminin yoğun olarak yaşandığı yaz aylarında *pansiyon* ev olarak kiralandığı tespit edilmiştir (Tablo 5). Asıl konutları Bartın şehir merkezinde olan konut sahiplerinin evlerini geceliği 40-50 TL’ye kiraladıktan sonra şehre döndükleri, bu şekilde kısa plaj sezonunda turizmden az da olsa gelir elde ettikleri gözlenmiştir. Bu şekilde turizm faaliyetlerine hizmet eden İnkumu’nda 10, Çakraz da ise 5 pansiyon ev saptanmıştır.

Tablo 5. İnkumu ve Çakraz'da ev pansiyonları ve kapasiteleri (2009).

Yöresi	Tesis Sayısı	Oda Sayısı	Yatak Kapasitesi
İnkumu	10	30	90
Çakraz	5	45	50
Amasra	77	212	560
İl Toplamı	92	257	700

Kaynak: Bartın Kültür ve Turizm Envanteri ve yerinde yapılan gözlem sonuçlarından derlenmiştir.

Bartın Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü'nden elde ettiğimiz verilere göre, İnkumu'nda 2009 yılında 120'si (% 0.2) yabancı, 5781'i (% 99.8) yerli olmak üzere 5900 kişi giriş yapmıştır. Çakraz'da ise 2009 yılında giriş yapan 20096 kişiden 552'si (% 2.7) yabancı, 19543'ü (% 97.3) yerli turistlerden meydana gelmektedir. Aynı yıl İnkumu'nda geceleleyen 8379 kişiden 170'i yabancı 8209'u yerli turistlerden oluşmaktadır. Çakraz'da ise 786'sı yabancı, 27748'i yerli toplam 28535 kişi gecelemiştir (Tablo 6). Bu değerler ışığında iki yerleşmenin de daha çok yerli turistler tarafından tercih edildiği görülmektedir. Bu iki tatil yerleşmesine gelen turist profiline bakıldığında aralarında belirgin farkların olduğu dikkati çeker. İnkumu'na gelen turistlerin büyük çoğunluğunun genellikle yakın çevreden (özellikle Bartın, Karabük, Safranbolu ve çevre ilçelerden) olduğu gözlenirken, Çakraz daha çok Ankara'dan özellikle hafta sonları turist çekmektedir. Amasra'ya gelen turistlerin bir kısmının da deniz banyosu için Çakraz plajını günübirlik kullandığı yetkililerce ifade edilmektedir.

Tablo 6. İnkumu ve Çakraz'da konaklama ve kapasite sayıları.

İnkumu	Giriş			Geceleme			Kapasite	
Yıllar	Yab.	Yerli	Toplam	Yab.	Yerli	Toplam	Oda	Yatak
2007	115	5626	5741	230	12660	12890	165	394
2008	109	5166	5275	156	10501	10657	161	378
2009	120	5781	5900	170	8209	8379	164	384
Çakraz	Giriş			Geceleme			Kapasite	
Yıllar	Yab.	Yerli	Toplam	Yab.	Yerli	Toplam	Oda	Yatak
2007	541	14733	15274	1082	29466	30548	166	523
2008	512	18069	18581	1226	27819	29045	215	663
2009	552	19543	20096	786	27748	28535	205	588

Kaynak: Bartın Kültür ve Turizm Müdürlüğü verilerinden derlenmiştir.

Araştırmamıza konu olan İnkumu ve Çakraz'da yerleşme sakinlerinin ve dışarıdan gelen turistlerin ihtiyaçlarına yönelik olarak market, kafeterya, restaurant, çay bahçeleri ve değişik ihtiyaçlara yönelik ticari işyerleri bulunmaktadır (Fotoğraf 4). Gelen turistlerin çoğunluğunun uzak çevrelerden olduğu Çakraz'da pansiyon ve oteller bünyesinde toplam 975 kişi kapa-

siteli 10 adet restaurant vardır. Daha çok ikinci konutlardan oluşan İnkumu'nda ise, özellikle gününbirlik rekreasyon amaçlı gelenlere yönelik 9 adet lokanta yer almaktadır.

Fotoğraf 4. Çakraz plajında sahilde yer alan bir kafeterya.

6. SONUÇ ve ÖNERİLER

Coğrafi mekan üzerinde gerçekleşen turizm faaliyetleri çevre üzerinde birtakım olumlu ve olumsuz etkiler bırakır. Turistik kaynakların kapasitelerinin ortaya konması, iyileştirilmesi ve korunması sürdürülebilir bir turizm aktivitesi için oldukça önemlidir (Özdemir, 2006, s.45). Son yıllarda özellikle Ankara ve İstanbul gibi büyük merkezlerden Bartın kıyılarına olan talep her geçen gün artmaktadır. İle yönelik turizm talebinin karşılanması için öncelikle turistik faaliyetlerin belirlenmesi, çeşitlendirilmesi ve geliştirilmesi gerekmektedir.

Bilindiği gibi turizm faaliyetlerinde çevresel tahribatın en aza indirilmesi için mevcut ve potansiyel kaynaklar ile kullanıcıların turizme karşı eğilimi arasında bir denge bulunmaktadır (Yılmaz, 2006, s.132). Bartın ili kıyıları sahip olduğu doğal güzellikleriyle ülkemizde henüz bozulmamış an-

cak gelecekte artacak olan turizm potansiyeliyle daha şimdiden kıyı betonlaşmasıyla karşı karşıya olan yörelerimiz arasındadır. Bartın kıyı turizminde önemli olan İnkumu sayfiye yerleşmesi ve Çakraz tatil köyünde insan-çevre etkileşiminden kaynaklanan çevre kirlenmesini önlemek için gerekli özenin gösterilmesi gerekmektedir. Bu amaçla yörenin iklim, bitki örtüsü ve topografik koşullarına uygun mimarinin ve yapı malzemelerinin kullanılması hem görünüm hem de ekolojik denge açısından oldukça önemlidir.

Yörenin iklim özellikleri dikkate alındığında diğer kıyı bölgelerimize göre yaz aylarında sıcaklıkların nispeten düşük ve turizm sezonunun da kısa olduğu görülmektedir. Turizm aktiviteleri deniz ve güneş unsurlarının yanı sıra diğer alternatif turizm etkinlikleriyle desteklenirse iklimin etkisi en aza indirilebilir (Güçlü, 2009, s.13). Otellerin yoğun olduğu Çakraz'dan gerisinde yükselen dağlara doğru doğa yürüyüşleri için çeşitli parkurlar bulunmaktadır. Ovaköy, Şeyhler köyü-Bozköy, Göçebe köyü-Değirmen, Yörük köyü, Çakraz-Küçükören-Kuyupınarı-Bozköy, Karaca-kaya, Kuyupınarı - Ormaniçi-Küçükören, Değirmendere-Yazılıgökçe ağaç parkurları doyumsuz doğası ve zengin bitki örtüsüyle gelenlere manzara keyfi sunmaktadır. Gürcüoluk ve Ovacık mağaraları, kamp-karavan turizmi, sualtı dalış, yamaç paraşütü, rüzgar sörfü ve deniz motoruyla yapılacak seyahatlerin kıyı turizmini destekler nitelikte organize edilmesi turizme olan ilgiyi artıracaktır. Ancak öncelikle söz konusu alanlarda başta ulaşım olmak üzere çeşitli alt-yapı sorunları giderilmelidir.

Çakraz bölgesinde daha önce de ifade edildiği gibi 9 köy bulunmakta olup, bu köylerin 2009 yılı toplam nüfusları 2000 civarındadır. Muhtarlık statüsünde olduğu için birçok yerel hizmetten mahrum olan bu köylerin bir araya getirilerek belediye statüsüne kavuşturulması birtakım hizmetlerin (su, kanalizasyon, çöp toplama) verilmesini şüphesiz kolaylaştıracaktır.

Turizmi yalnızca ekonomik anlamda değil, toplumsal, politik ve çevresel yönleri de olan karmaşık bir olaylar bütünü olarak ele almak gerekir (Gürbüz, 2002, s.52). Bu nedenle turizmi sadece ekonomik anlamda bir girdi aracı olarak görmeyip, turizmin toplumsal yönleri de irdelenmelidir. Bu bağlamda gerek İnkumu'nda gerekse Çakraz'da yapmış olduğumuz mülakatlar ve gözlemler neticesinde son yıllarda yöre insanında plaj turizmine yönelik eğilimin arttığı, turizm kültürünün oluşmaya başladığı dikkat çekmektedir.

Plajlarda özellikle günübirlik ziyaretçilerin kullanabileceği soyunma kabinlerinin olmayışı önemli bir eksikliktir. Bu sorunu gidermek için kıyı gerisinde prefabrik soyunma odaları inşa edilip, düşük ücretle gelenlerin hizmetine sunulabilir. Ayrıca açıkta olan duş alma yerleri çağdaş kapalı or-

tamlar haline getirilebilir.

İnkumu yerleşmesindeki önemli sorunlardan biri de, yerleşmeyi Bartın'a bağlayan yolun çok virajlı ve standardının düşük olmasıdır. Bu konuda Bartın Belediyesi'nden edindiğimiz bilgilere göre İnkumu yerleşmesinden liman yoluna açılması planlanan tünel hem yolu kısaltacak hem de güney-birlik gidiş-gelişleri kolaylaştıracaktır. Bu sayede artan turist sayısının bir kısmının da şehir merkezindeki otellerde konaklaması sağlanabilir.

Ağustos ayının ikinci haftasında Bartın Belediyesi tarafından İnkumu Yaz Şenliği düzenlenmektedir. Bu tür organizasyonların geniş kitlelere hitap edebilmesi yöre tanıtımı açısından oldukça önemlidir. Bu amaçla basın yayın organlarının etkin şekilde kullanılması gerekir. Benzer girişimlerin Çakraz tatil köyü için de organize edilmesi kuşkusuz gelecekte plaja olan ilginin artmasında katkı sağlayabilir.

Sonuç olarak Çakraz ve İnkumu yöreleri, turizm açısından önemli bir potansiyele sahiptir. Bu potansiyelin değerlendirilmesi, yöreye yapılacak turizm alt yapı yatırımlarının gerçekleşmesiyle mümkün olacaktır. Çok fazla bir kaynağa ihtiyacın duyulmadığı bu yatırımların gerçekleşmesi durumunda, yöre ekonomisine önemli bir kaynak sağlanacağı düşüncesindeyiz.

Katkı Belirtme

Bartın ve Çakraz yöresiyle ilgili verilerin temininde yardımlarından dolayı Bartın Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü çalışanlarına teşekkür ederiz.

7. KAYNAKÇA

- Atalay, İ. (1994). Türkiye Vegetasyon Coğrafyası, İzmir: Ege Üniversitesi Basımevi.
- Doğanay, H. (2001). Türkiye Turizm Coğrafyası, Konya: Çizgi Kitabevi Yayınları.
- Doğaner, S. (1992). "Gemlik Körfezi Kuzey Kıyıları'nın Turizm Coğrafyası", Türk Coğrafya Dergisi, sayı:27, s.59-84.
- Doğaner, S. (1998). "Türkiye Kıyı Kullanımında Turizm Olgusu", Türk Coğrafya Dergisi, sayı:33, s.25-52.
- Doğaner, S. (2001). Türkiye Turizm Coğrafyası, İstanbul: Çantay Kitabevi.
- Ertin, G. (1998). Türkiye'de Turizm, Eskişehir: Anadolu Üniv. Açıköğretim Fak. Yay.

- Güçlü, Y. (2009). "Batı Karadeniz Bölümü Kıyı Kuşağında Klimatik Konfor ve Deniz Turizmi Mevsiminin İklim Koşullarına Göre Belirlenmesi", *Türk Coğrafya Dergisi*, sayı:53. s.1-14.
- İnandık, H. (1971). *Deniz ve Kıyı Coğrafyası*, İstanbul: İstanbul Üniversitesi Coğrafya Enstitüsü Yayınları.
- Kılıçaslan, Ç. (2006). "İkinci Konutların Deniz Kıyılarına Etkisi", *Süleyman Demirel Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi*, Seri:A, sayı:1 s.147-156.
- Koca, H.-Şahin F. İ. (1998). Turistik Aktiviteye Katkıları Yönünden Kızkalesi Kasabası, *Türk Coğrafya Dergisi*, sayı:33, s.349-375.
- Koçman, A. (1993). *Türkiye İklimi*, İzmir: Ege Üniv. Edebiyat Fak. Yayınları.
- Kurter, A. (1961). "Zonguldak Safranbolu Arasında Morfolojik Müşahedeler", *İstanbul Üniversitesi Coğrafya Enstitüsü Dergisi*, cilt:6, sayı:12, s.174-183.
- Özdemir, Ü. (2006). "Amasra'da Turizm ve Çevresel Etkileri", *Doğu Coğrafya Dergisi*, sayı:15, s.33-52.
- Yılmaz, R. (2006). "Saroz Körfezi'nin Turizm ve Rekreatif Kullanım Potansiyeli Üzerine Bir Araştırma", *Süleyman Demirel Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi*, Seri:A, sayı:1, s.124-135.
- Özgüç, N. (1984). *Turizm Coğrafyası*, İstanbul: İstanbul Üniv. Edebiyat Fak. Yay.
- Özgüç, N. (1977). "Sayfiye Yerleşmeleri: Gelişme ve Başlıca Özellikleri", *İstanbul Üniversitesi, Coğrafya Enstitüsü Dergisi*, sayı:22, s.142-162.
- Sertkaya Doğan, Ö. (2005). "Dikili ve Çevresinde Turizm Faaliyetleri", *İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Coğrafya Bölümü Coğrafya Dergisi*, sayı:14, s.54-65.
- Soykan, F. (2003). "Kırsal Turizm ve Türkiye Turizmi İçin Önemi", *Ege Coğrafya Dergisi*, cilt:12 sayı:1, s.1-11.
- Şahin, İ. F. (2007). "Türkiye'de Turizm" *Türkiye Coğrafyası ve Jeopolitiği*, (Edit. H. Yazıcı, M.K. Koca), Pagema Yay., Ankara, s: 350-363.
- Ülker, İ. (1985). "Deniz Turizminde Neredeyiz?", *Turizm Yıllığı*.
- Yurt Ansiklopedisi Fasikül 139, Anadolu Yayıncılık.
- Zaman, S. (2005). *Kemer'in Turizm Coğrafyası*, Basılmamış Doktora Tezi, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.
- Şimal Yıldızı Çakraz Dergisi, 2002, sayı:1.
- Bartın Kültür ve Turizm Envanteri 2007.

* * * *